

Peštnina plačana v gotovini.

Naročnina

vsaka letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštna hran. 12.549

izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani; cela stran 600
Din, pol strani 300 Din. — Cena
za malim oglasom do 30 besed 15 Din
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murški Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

IV. LETO

Murska Sobota, 22. decembra 1935.

ŠTEV. 51

Mir ljudem, ki so blage volje!

V odmevu božičnih zvonov, ki nosijo v svoji pesmi resnico in vest Njegovega rojstva, ki je vcepil v srca ljudi najvišje hoteenje: mir in ljubezen, se tudi v nas porajajo čustva, ki so daleč od vsakdanjosti in hrepenijo k izsanjenemu življenju... In baš v tem je vsa tesnoba prazničnega razpoloženja, saj bi moral človek biti gluhi in slepi, da ne bi videl plevela, ki se od leta do leta bolj razrašča po naših njivah. Mir ljudem, je danes klic bolanega človeka, ki že leta in leta čaka odrešenja svojih bolečin.

Že peti božič je zatekel skoraj vse narode sveta sredi gospodarskega razdejanja. Zastoj v obtoku gospodarskih dobrin, finančne težkoče zasebnega in javnega gospodarstva, brezposelnost in beda — vse to so značilni znaki docela izrednega časa, ki bi ga lahko primerjali z vojnimi razmerami. Biti pa mora naša naloga: Vzdržimo! Take krize so le minljiv pojav v dolgem življenju naroda. Gotovo je, da nekatere zadene huje, druge manje. Posebno težko je tolažiti človeka, kateremu je svetovna vojna vtisnila pečat trpljenja in ki po prestanih mukah še vedno hodi z bridkostjo skozi življenje. Toda z vso pravico sme narod zahtevati, da vstraja v razmerah katerih mi nismo krivi in ki nanj jih je neusmiljeno naprtil mednarodni položaj. Vsi smo poklicani, da podpiramo one, ki hočejo prelomiti ta železni obroč, ki se je tako živo zarezal v narodovo telo. V čudežno in popolno rešitev tega, kar nas tare, ne smemo verovati. Naj bi se svet še tako zasukal in spremenil, bi vsaj za sedanje pokolenje ostalo toliko nadlog, da bi bilo treba zaradi njih še dolgo, dolgo žrtvovati nekoliko zasanjenega udobja in privzetih navad.

Posledice krize so v naši državi sorazmerno blažje kot drugod. Kljub temu pa jo ne smemo nikakor prikrivati in tudi ne pozabiti na dejstvo, da so se v nekaterih državah razmere v teku zadnjih let že bistveno izboljšale. Naš kmečki živelj še vedno trpi pod pezo nizkih cen njegovih pridelkov, kar je posledica slabega

izvoza, mestno prebivalstvo je močno udarjeno radi zastoja v gospodarskem obtoku, zniževanje plač uradništvu, brezposelnost pa so primaknili svoj uničujoč delež k celokupnemu našemu gospodarstvu: padec konsumentov. In kakor pijavka se je zagrizla ta resnica v temelje celokupnega gospodarskega ustroja. A upanje nas navdaja: življenje našega naroda je bilo v vseh svojih vekih težko in žalostno. Za to bo tudi ta bežen pojav premagal naš narod mnogo lažje, nego je premagal stoletne zatiralce in sovražnike.

Za vsako ceno in vsemu na kljub je treba ohraniti našemu narodu njegovo odporno moč. Nihče nima pravice, da svoje osebno razpoloženje in svoj trenutni interes obrača zoper temeljne interese naroda, ki hoče živeti v težko pridobljeni narodni svobodi. Zaradi tega je treba obsoditi vse one, ki s svojim sebičnim ravnanjem kakorkoli otežkočajo sedanji položaj in izgubljajo izpred oči življenske koristi naroda in države. V tem je jedro vsakega zla, ki se poraja od časa do časa v naših vrstah, ki nosi v sebi klice razkrajanja a ne zdravilnega leka, ki nam je danes še mnogo bolj potreben, kakor v trenutkih spoznanja, da je zemlja na kateri živimo naša last. Zato je potrebna vztrajna in smotrena borba zoper nastopajoče malodušje in zbežnost, zoper razbolelo čustveno presojanje položaja, zoper krivo vero v čudeže, ki bodo brez našega dela in odgovornosti rešili vse zapletljive in prinesli ljudem zasanjan paradiz.

In če danes prislunemu svetu, nas še bolj zaboli rana na lastnem telesu... Vzlic temu, da volja do miru še živi med naro-

di, se ta izraža v bojeviti odločnosti in prisega na staro geslo: Če hočeš mir, pripravljaj vojno! Danes v vsej Evropi ne najdeš naroda, ki bi držal roke križem in se omamljal s sanjami o večnem miru. Vendar ga ni v Evropi odgovornega človeka, ki se ne bi zavedal kakšne strahotne možnosti bi odprla nova vojna in kakšen pekel bi planil na zemljo. Splošna pripravljenost je povečala zavest odgovornosti. Abesinski spor meče temne sence na ves kontinent in vedno glasneje postaja rožljanje orožja. Sankcije so načeli naše gospodarstvo, da je klonilo še nižje in dnevi so nasičeni negotovosti. Razmere nam same narekujejo strnitev vseh sil, da nas čas ne prehiti z novimi nalogami, ki jih ne bi znali rešiti radi izčrpanosti naših moči, obprašanjih, ki smo jih leta in leta reševali z debatami in teorijami v posmeh vsem zgodovinskim dejstvom.

Izmed božičev zadnjih let je letošnji v nekem smislu najtežji. A tudi skozi njegovo temo svita veliko upanje, da bo misel miru in sporazuma objela vse ljudi, ki so dobre volje in ki hočejo mir na zemlji. Za nas pa velja: Pri rešitvah naših notranjih vprašanj naj vsakdo zastavi vse svoje sile, vso voljo in vse sposobnosti. V nobeni težavi in težkoči ne omagati in odreči, to je sklep, ki naj bi ga napravil vsak človek pred jaslicami in pod božičnim drevesom na praznik miru, kdor čuti v srcu ljubezen do svoje grude in do naše lepe in velike domovine. V tem sklepu je edino jamstvo, da bomo mogli skoraj praznovati veselejši in srečnejši božič in da se bodo že slednjič uresničile Njegove besede: „Mir ljudem na zemlji...“

shodu pri Sv. Ivanu Zelini. Komunisti ki so se vtihotapili v njih vrste, sejejo nezadovoljstvo proti vodstvu, češ da je premalo odločno.

Letos in v prvih mesecih prihodnjega leta se po nalogu dr. Mačka ne bodo vrtili nobeni shodi bivše HSS.

Visokošolci, ki se priznavajo idejam in programu JRZ, so imeli te dni konferenco v Ljubljani, na kateri so sklenili ustanoviti centralno organizacijo političnega pokreta JRZ med akademiki.

Zastopniki banskih uprav, zastopniki ministrstva za kmetijstvo in delegati ustanov za pospeševanje živinoreje iz vse države, so se zbrali na konferenci v Beogradu, na kateri so sklepali o ukrepih za povzdigo naše živinoreje.

Novo uredbo o kartelih je izdal ministrski svet.

Pripravlja se „zemljoradniški-demokratski“ klub, ki ga snujeta poslanca Janković in Djordjević, nekdanja pristaša B. Jevtića.

Pri občinskih volitvah na Jezici pri Ljubljani, za katere je vladalo v naši javnosti veliko zanimanje, je dobila lista JRZ od 683 oddanih glasov 547 glasov, nasprotna lista združene opozicije pa 136 glasov.

V nedeljo, dne 19. januarja bodo v osmih občinah na Gorenjskem nove občinske volitve.

Senat je za božične podpore odredil 130.000 Din. Od te vsote dobi ljubljanska občina 5000 Din.

Prejšnjo nedeljo se je v Zagrebu nadaljevala proslava 100 letnice hrvatskega preporoda in hrvatske himne.

Naša trgovinska delegacija se je pogajala v Parizu za oškodnino našega izvoza, ki je bil oškodovan zaradi sankcij nampram Italiji. Pogajanja so se razbila.

Prepovedano je vsako izvažanje živinske krme in sicer: ovsu, ječmena, sena, detelje in lucerne, grahorice, slame, otrobov in sušenih repnih rezancev. Ta odlok je min. svet izdal, da se zagotovi prehrana naše živine.

Poslanec Fran Grafenauer, zaslužen borec za pravice koroških Slovencev, je umrl na svojem domu na Brdu pri Šmohorju. K njegovemu pogrebu so prihitela tudi številna odposlanstva iz naše države.

Turški zunanji minister je bil te dni v Beogradu, kjer je imel z našim predsednikom vlade važne politične razgovore.

POLITIKA

Mestni svet Velike Ljubljane je bil te dni razrešen. Razen štirih članov so imenovani sami novijčlani. Za župana je imenovan dr. Juro Adlešič, za podžupana pa dosedanji župan dr. Vladimir Ravnihar.

Z namero, da se začne živahnija propagandna akcija med prebivalstvom, je opaziti med voditelji JRZ v Beogradu veliko delavnost. Vršila se je celavrstna konferenc.

Delo v parlamentu se bo pričelo šele sredi januarja. Z delom se

bo moralo hiteti, da bo predloženi proračun pravočasno sprejet.

Skupščinski odbor proučuje novi trgovinski zakon. Sprejel je že prvo poglavje zakona, ki se nanaša na trgovce in trgovsko osobje.

Pri občinskih volitvah v Kaštel Lukšiču so pristaši dr. Mačka nabrali 54 procentov glasov. Bila je vložena samo ena lista.

Zelo ostro je nastopil proti komunistom odposlanec dr. Mačka na

Italjani ogorčeno nastopajo proti predlogu angleškega in francoskega zunanjega ministra, ki ima namen rešiti abesinsko-italjanski spor. Italjani zahtevajo mnogo več, kakor jim oba državnik nudit.

Tudi države Male antante in Balkanske zveze so proti omenjenemu predlogu. Zaradi izvajanja sankcij so imele te države težko gospodarsko škodo, dočim so velesile pri sankcijah, napravile celo dobiček. Sedaj ko naj bi žrtvovala nekaj tudi velesile, pa naj bo sankcij konec.

Francoskemu in Angleškemu postopanju morajo ugovarjati vse male države, predvsem zaradi lastne varnosti. Če bi obveljalo to postopanje, potem bi si mogle velesile kratkoma razdeliti vsako državo.

Mussolini se zaveda tega političnega preobrata in odpora majhnih držav proti velesilam, karga samo vesel. Zaenkrat pa še ni spregovoril o predlogu jasne besede.

Predsednik Masaryk je iz zdravstvenih ozirav odstopil. Za predsednika češkoslovaške republike je bil izvoljen prejšnji zunanji minister dr. E. Beneš.

Zaradi zadnje komunistične revolucije v Braziliji, namerava vlada predlagati uvedbo smrtne kazni.

Po italjanskih vesteh so šle skozi Sueški prekop te dni velikanske množine orožja, namenjene za Abesinijo. Tudi veliko bombnih letal je poslanih v Abesinijo.

Složen nastop vseh egiptskih strank je dosegel popoln uspeh in kralj je podpisal akt, s katerim se obnavlja egiptska ustava iz leta 1923. Obenem se bo tudi izvajala pogodba iz leta 1930 sklenjena med Egiptom in Anglijo, ki daje Egiptu skoraj popolno samostojnost.

Oprema abesinske vojske postaja vedno boljša. Tako imajo na lužni fronti 300 oklopnih avtomobilov, v zadnjem času pa so dobili tudi tanke iz Anglije.

Pri napadu na trdnjavo Negeli so Abesinci pognali Italjane v beg ter jim zaplenili 13 oklopnih avtomobilov.

Kolera se je pojavila med italjanskimi vojaki v Mogadisciu. Bajje je umrlo 100 italjanskih vojakov.

Versko gibanje v Selu

Naš kraj se ne bori samo s političnimi zadevami svoje okolice, ampak je v zadnjem času pokrenil tudi živo akcijo za boljšo ureditev verskih vprašanj. Zanimanje za ta pokret se širi kakor poplava od vasi do vasi in najde povsod odobravanje in vzpodbudo, kar nam daje še večje upanje, da se bo ta načrt dal tudi do kraja izvesti in se sčasoma uresniči naše želje.

Pobudo za to akcijo so nam dala različna dejstva, ki netijo v nas stremjenje, da se dvigne pomembnost našega kraja. Pred 300 leti je v Selu obstojala lepa in znamenita cerkev in župnija, h kateri je pripadalo obširno posestvo, ki pa je v velikih verskih bojih tedanjega časa, in s prihodom Turkov v te kraje bilo popolnoma uničeno. O obstoju te župnije imamo zgodovinske podatke v zapisniku škofovske išpekije iz l. 1627, v katerem se omenja tedanji župnik Bossany Georg. Vsled prevelike razdalje do svoje župne cerkve se tuk. občani ne morejo udeleževati verskih obredov in izvrševati svojih verskih dolžnosti, posebno v času prometnih ovir. V ostali letni dobi pa so priklenjeni na domačo grudo, ki jim šele po trudapolnem delu nudi vse njihove življenjske potrebe. Prvi uspehi naših prizadevanj so se pokazali na dan 1. dec., ko se je po presledku 300 let, vršila zopet ev. služba božja — tokrat še pod milim nebom — združena s proslavo narodnega ujedinjenja, katere se je udeležilo ogromno naroda, kar dokazuje, da tuk. prebivalstvo nad vse ceni slavne dneve naše preteklosti, in se je po tem pokazala neodločljiva potreba za ustanovitev samostojne župnije in postavitev primerne božjega hrama.

Sporod tega važnega dneva je bil sledeč: Ob 9. uri se je začela na šoli v Fokovcih običajna šolska proslava narodnega praznika s primernim govorom, deklamacijami in petjem domoljubnih pesmi, nakar je povorka šolske mladine s svojim učiteljstvom in g. župnikom iz Križevcev krenila na odrejeno mesto, kjer se je vršila služba božja, h kateri so prispeli v spremstvu učit. šolarji iz Vučje gomile in nekaj iz Prosenjakovec, kjer jih je pričakovala postrojena gasilska

četa iz Sela. Ves potek tega verskega obreda se je izvršil v znamenju pripravljenosti, da se obnovi ono versko življenje, ki je cvetelo v 16. stoletju. Vmesne deklamacije, nalašč za to pri-

liko prirejene pesmi, so še bolj navdušila vernike na požrtvovalnost za obnovitev nekdanje slave našega kraja. Proslava se je zaključila z državno himno.

DOMAČE VESTI

MIMO NAS

Če kdo misli, da so pri nas tratoarji, pešpota in še druge prometne žile, mimo naših hiš, plotov in dvorišč, samo za pešce, se silno moti. Ali bi bila to kaka pravica in enakost, če bi se kolesarjem naenkrat ukazalo, da morajo voziti samo na cesti. Mar oni ne plačujejo tudi davke, mar niso tudi oni državljani, še več, njihova taksa na kolesa jim daje polno pravico, da dirjajo kjer oni hočejo. In če bi se zgodilo, da nekega lepega dne privozijo v tvojo spalnico, se ne smeš niti ne razburjati, seveda če dokažejo, da so plačali takso.

Pa je vendar taka svoboda tako prijetna, še bolj pa zanimiva. To šele da pravo življenje našim ulicam. Zdaj kakšen nena doma pozvoni tik tvojega ušesa, drugi dirja mimo brez signala, da kar prijetno zaveje okrog nosa, naslednji pa se prav nalahno obregne ob tvoj hrbet in se v ljudno opraviči z: „Hops“. In tem zabavnim prizorom se vsi smejemo.

Vrhunec zabave pa je ob večerih. Skrivnostno švigajo sence mimo tebe in ugibaš, ali je bilo to žensko kolo ali možko in nehote ti postane žal, da si sam, da nimaš prijatelja s seboj, s katerim bi se šla staviti. No včasih se tudi zgodi kakšna nesreča. Pa kaj za to! Bolnišnica je v mestu in radi polomljene roke ali noge še ni nihče umrl. Torej junaško naprej! Če bi se pa drznil kakšen pešec mrmrati, pa ga vsekaj po zobeh, da bo še več heca.

Nekega pasanta so baje zadnjič podrl na tla. Nič ni stokal niti pritožil se ni. Bil je pač olikan in pameten človek, ki je vedel kaj je na svetu dovoljenega in kaj ne. Pa mu je tako skozi zobe ušlo milo vprašanje: „Cestno policijski red?“ In takoj so se oglasili prizadeti: „Kaj mešate policijo s cesto in cesto s policijo in redom. To so trije pojmi, ki so si stalno v laseh. Kjer je eno, ne more biti drugo in kjer je drugo, pa ne tretje. Bedak!“ Pozneje so dognali, da je olikani pasant dobil pri padcu pretres možganov, zato je kvasil take bedarije.

Najlepša Božična darila

ter oktaksi za božično drevo (lastni, sveži specijelni izdelki) se dobijo po **niziki ceni** samo v **slastičarni SIDONIJA NOVAK, MURSKA SOBOTA.**

Ferjan M. Razpotje

27

Hvaležna pa je bila Feliksu, da ji je odprl oči. In kar bolj ga je sedaj pogledala. Ko je sedela pod kravami in molzla, je izpod rute večkrat pogledala k njemu, ki je stal pri jaslih in uravnaval krmo za živino. Njegova pleča v obnošenem sukniču so bila široka in zdaj pa zdaj se je tako obrnil, da je vidla del njegovega obraza, ki je bil lokav, pa kljub temu takšen, da ni vzbujal nezaupanja in ne odvratnosti. Zaceljena zareza na levem lici, (dobil jo je najbrže pri kakšnem nedeljskem pretepu) je dala njegovemu obrazu kljubovalnost. Vsega tega Kata ni opazila prej. Feliks pa je hlastnil po njeni naklonjenosti z obema rokama. In nekoč, ko sta odmetavala seno na skednju, jo je prijel okrog pasu in jo prižet k sebi. To je bilo prvič. Takrat je Kata zbežala z

gorečimi lici, pijana neznanega čuvstva, ki je izvajalo solze v oči. Pa so Feliksove besede postajale vedno bolj vroče, obečati so znale nebesa na zemlji. Iz višin so trgale srečo, dom, družino in otroke ter postavljale na peščena tla. Kata jih je poslušala z tajnim trepetom v srcu, verovala v njih, kakor v besede iz Pisma in njeno telo je brez moči, brez volje obviselo v trdih in močnih Feliksovih rokah. Pa je prišlo tako, da je v vaški gostilni spet prišlo do tepeža. Ponedeljek popoldan so prišli orožniki in zvečer so odgnali Feliksa. Ko je stopal preko dvorišča ter si potisnil klobuk globoko v oči, je izpod njega plašno pogledal proti hiši. Tam je stala Kata, vzravnan in blede ter z čudno razprtimi očmi gledala v trojico, ki je hitela preko dvorišča v mrak. In takrat je hotela zakričati, da bi se razbila čudna tesnoba v njeni

notranjosti, ki jo je težila in mučila, prositi usmiljenja in srca, da se ne bi razbili do zadnjih drobcev vse njene sanje. V njenem telesu pa je bil krik otroka, ki se je probujal, ko so mu zadušene solze padale na sklopljene ustnice ter jih razklepale s svojo bridkostjo. S trepetajočo roko se je oprljela podbojev in zrla v mrak, kjer so se že kedaj izgubili koraki, ki so neizprosno silili v noč, v dolino, k hiši, kjer delijo pravico, ki je zapisana v knjigah. Napisali so jih ljudje, katerih je bila sama hladna in siva misel, ki je bila daleč, daleč od srca...

In Kata je trpela in plakala. Čašogorja pa je izpila do dna, ko je nekoč prišel Kerin domov in pripovedoval pri mizi:

„Včeraj sem izvedel v mestu, da so Feliksa sodili. Prokletu trdo so ga prijeli. Tri leta so mu navrgli. Tri

leta? Toliko je bilo vredno življenje Kolarjevega Jančija, ki je takrat razrezan obležal pod mizo. Tudi drugi so dobili svoj delež! Feliksu so dali zato največ, ker je bajje začel izzivati. In tako so še rekli, da je bil radi tepeža že večkrat kaznovan... Takšni hlapci pa so tudi nesreča za gospodarja... V slabo ime pridejo po vsej fari... K nam že ne bo več prišel...“

Kerin je vrgel žlico po mizi in si obrisal brke. Kar neusmiljeno je planil po Kati.

„Sramota na hiši, je kakor smrten greh pri človeku. Za teboj se vlačijo skozi življenje...“ Ošinil je Kato s pogledom, potem pa se je prekrizal in odmolil z družino molitev.

(Se bo nadaljevalo.)

Prav srečne in zadovoljne božične praznike vsem naročnikom in čitateljem, sotrudnikom in inserentom iskreno želi

„Murska Krajina“.

Režiser g. Stopar pa je dokazal, da je delo zajel iz prave strani, vtisnil pečat svoje osebnosti in jo nudil občinstvu v zaokroženi in z doslednostjo prekvašeni obliki. Zato pa tudi uspeh ni izostal! Centralna figura Hlestakova, ki jo je podal g. Martinak, je bila prav dobra, brez vsake vsiljivosti, premišljena v besedah in gestah, ki je kulminirala v III. dej. Svojevrstno pa je bil podan Osip (g. Presl). Dosleden v kretnjah, glasovno na višini, močen v mimiki (II. dej.), se je dvigal iz prizora do prizora in se postavil tik okvirja, ki je harmonično oklepil vso igro. Antonovič, (g. Seršen) je imel težko delo. Z gestami in mimiko je moral podčrtavati besede, ki so trpele vsled njegovega prehlada. In v polni meri se mu je to posrečilo. Njegova žena in hči (gg. Rajh—Apih) sta bile res dobre, Hlopov (g. Pušenjak) je ugajal s svojo igro, Ljapkin (Urbič) je bil prav dober, prav tako so stali z vso doslednostjo v igranju in besedah ob strani vsem nositeljem igre: Zemljanik (g. Pečar), Špek in g. Mikl Korobkin (g. Rajh), Uhovjortov (g. Varoga) i. dr. Dobčinski in Bobčinski (gg. Gerbec in Battista) sta dala velik delež k vesplošnemu uspehu igre. Bil je res lep večer in igralcem naša iskrena hvala in čestitke v upanju, da nas še kedaj posetijo.

— **Silvestrov večer.** Kakor vsako leto, tako tudi letos priredi Sokolsko društvo „Silvestrov večer,“ z izbranim programom. Dela za prireditve so v polnem teku in občinstvo bo tudi tokrat deležno vsestranskih presenečenj. Na prireditve že sedaj opozarjamo!

— **Iz občinskega gospodarstva.** Na eni izmed zadnjih sej obč. gospodarskega odseka je župan g. Hartner podal obširen referat o dovršenih delih za časa njegovega županovanja in o bodočem delu: 1.) Ustanovila se je občinska. 2.) Izdelal se je program za izdelavo regulacijskega načrta M. Sobote. 3.) Uvedlo se je škropljenje cest. Stroški so se krili z prostovoljnimi prispevki. 4.) Kupila se je Fazanerija. 5.) Kroški marof se je preuredil za sirotišnico. 6.) Realiziral se je načrt kopališča. 7.) Leta 1934. se je vpeljala pomožna akcija. 8.) S. K. Muri je bil dodeljen prostor za zgradbo stadiona. 9.) Izvršena je bila kanalizacija Kolodvorske ceste in napravil se je robnik ob banov. bolnišnici. 10.) Zaslul se je jarek pri Zdravstvenem domu. 11.) Izvršila se je regulacija puconskega potoka. 12.) Dosežena je bila otvoritev samoupravnega razreda. 13.) Vrše se pripravljala dela za zgradbo mostu preko Ledave. 14.) V teku je tudi akcija za zgraditev mostu

čez Muro v Petanjcih. 15.) Gradnja Delavskega doma je zasigurana in z deli se bo pričelo prihodnje pomlad. Mnogo se je napravilo v zadnjih letih in prepričani smo, da bodo se ob isti požrtvovalnosti nadaljevala započeta dela, realizirali predvideni načrti, kar bo mnogo doprineslo k vesplošnemu razvoju in napredku našega mesta.

— **Najlepša darila za Božične praznike:** Družabne igre. Prirovedne knjige. Knjige za barvanje. Domino. Šah. Dobite najceneje v veliki izbiri pri IZIDOR HAHN trg. z papirjem M. Sobota.

— **Prva čajanka S. K. Mure** je sijajno uspela. Vsi udeleženci so se prijetno počutili. Vsled tega bo prihodnja čajanka že v nedeljo, dne 22. decembra ob pol 4. uri v restavrac. prostoru pri Fafliku. Na razna povpraševanja objavljamo, da se čajanke udeleži lahko vsak, tudi ne član Mure.

— **Nesreče.** Z kropom se je poparil cigan Baranja Ivan iz Vanča vasi. — Občinski revež Bukovec David iz Dobrovnika se je v žganjariji naskal precej opojnih pijač. Pa je prišel po nesreči v bližino ognja in se je nevarno ožgal po vsem telesu. — Po nesreči se je ustrelil v levo roko, dninar Zamuda Alojz iz Starenove vasi. — V spopadu, ko se je vračal iz gostilne proti domu, je dobil nevarne vreze v desno roko, delavec Stojko Jakob iz Mote. — Ponesrečenci se zdravijo na kir. oddelku tukajšnje bolnišnice.

— **Božičnico,** priredi Meščanski dom, dne 21. decembra 1935 ob pol 20 uri v stari kavarni g. Faflika. Na sporedu je obdaritev revnih otrok in koncert mladinskega orkestra Sokola M. Sobota. Po koncertu bo družabni večer s plesom. Vstopnine ni.

— **Na prevozu v bolnišnico umrl.** Te dni so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico učitelja Poje Ljubomira iz Šafarskega sela, občina Štrigova, srez Ljutomer. Ko so ga dvignili z vozila pred bolnišnico, je bil že mrtev. Med potoma do Sobote je bil že silno slab in zdravnik v Ljutomeru, mu je še dal potrebno injekcijo. Vsi znaki kažejo, da je podlegel srčni kapi.

— **Beltinci.** Na predvečer „Ujedinjenja“ je dramatski odsek Sokola v Beltincih uprizoril Jalenovo dramo „Bratje“ v spretni režiji br. Medveščeka, ki je obenem podal Tratnika; manjkala pa mu je robotost, ki je tako značilna našemu kmetu. Nadvse zadovoljivo je rešil vlogo glavnega junaka drja Tratnika br. Bezjak; tudi njegova soproga Lija (s. Tavzesova) je s svojo kreacijo imponiralo. Zelo

sta ugajala Jana in Branko (s. Suza in br. Gaberc), ki sta s temperamentnim igranjem dosegla zelo lep uspeh. Posrečena sta bila tudi Zora in Tila (s. Ukmarjeva in br. Gal), ki sta se vživela v vlogi; originalen je bil posebno slednji, ki pa žal ni zadovoljil v dvojni vlogi detektiva Jazbeca. Priporočamo, da se polaga večjo pažnjo tudi manjšim vlogam. Mana Gorjanec (s. Prešern) je bila izvrstna in jo v bodoče želimo videti v večjih vlogah na odru. Težko bi bilo dovršene podatki Pavla (g. Zadravec), ki je z lepo artikulacijo ter primerno mimiko sigurno veliko pripomogel k uspehu. V manjših vlogah sta povsem zadovoljila s. Balažičeva in br. Kosi. Scenerija je bila primerna, pač pa so štedili s šminko. Občinstvo, ki se je precej častno odzvalo marljivim uprizoriteljem, je bilo ginjeno, kar je pač najboljši dokaz, da je drama v moralnem oziru častno uspela. Ž. K.

— **Mačkovci.** V nedeljo, dne 22. t. m. vprizori tukajšnja osnovna šola igro: „Božičnica“. Na sporedu so še deklamacije in petje. Začetek prireditve je ob 2. uri popoldne. Vstopnina je prostovoljna.

Naročajte in oglašajte v „MURSKI KRAJINI!“

Gornja Lendava:

— **Kmetijka nadaljev.** Šola je pričela v ponedeljek 16. dec. z rednim poukom. Lepo število obiskovalcev je dokaz, da se naš kmet zaveda važnosti in potrebe te šole, ki mu edina nudi prepotrebno izobrazbo. Predavanja se vršijo 2 krat tedensko in sicer ponedeljek in petek od 14. do 18. ure. Kdor ljubi pouk, se naj takoj priglasi, kajti po 22. dec. se slušateljev ne bo več sprejemalo.

— **Nesreča.** Posestniku Ž. iz Vardarci se je razpočila puška ob priliki ko je streljal na divjačino. Puška je bila najbrže zarjavela. Pri tem je zadobil na levi roki strašno rano, tako, da je moral iskati zdravniško pomoč.

— **Poštni urad.** Strah, da bi izgubili v zgornjem delu našo ljubo pošto, je minul. Zadeva se je rešila tako, da pride pošta z novim letom v prostore sedanjega občinskega urada, občini pa da lastnik poslopja g. Hahn na razpolago druge prostore.

— **Božično obdarovanje.** Kakor vsako leto, tako je tudi letos kr. banska uprava in Ciril-Methodova družba poslala na šolo lepo količino blaga, v svrhu obdarovanja tuk. siromašnih učencev. Vzgledu obeh dariteljic bi morali slediti tudi krajevni činitelji, kajti s tem bi pomnožili število otrok, ki bodo deležni tega božičnega ve-

selja. V bodoče se naj poprimejo tega lepega socialnega dela naše cen. gospe in gospodične ter ustanovijo stalen odbor, ki bi nato leto za letom vodil to akcijo. Z trdno voljo in trudom se dajo v tem pogledu, kljub težkim časom, doseči lepi uspehi.

— Ustanovitev nove zadruga. V posloplju g. Šaruge, (kjer je pošta) bo pričela v nedeljo 22. t. m. poslovati „Kmečka gospodarska zadruga r. z. z o. z.“ Član te zadruga lahko postane vsakdo, ki plača delež 5 Din in pristopnino 2 Din. Priglasiti se mora pri načelstvu. Zadruga bo imela ravnotako vse na zalogi, kakor kaka trgovina z mešanim blagom. Razen tega se bodo prodajali tudi kmet. proizvodi ter stroji za kmetijstvo in dr. Kmetje, podprite svojo ustanovo!

Med tednom

DOMA

Banska uprava je izdala posebno navodila glede zaposlovanja tujih državljanov na njenem področju.

Pri nabavi tujih plačilnih sredstev za potovanje v tujino, ni treba več predložiti potrdilo o plačanih davkih, ker se to itak že predloži pri izstavi potnega lista, odnosno viza.

200 vagonov žita je pripravilo ministrstvo za socialno politiko, za prehrano prebivalstva Vrbaske banovine.

V Beogradu bodo zgradili 100 kilovatov močno radijsko postajo. V Skoplju pa oddajna postaja z 10 kilovati. Sedanja beograjska se bo prenesla v Sarajevo.

Odvetnika dr. Ivica Arka iz Zagreba in nekega priv. uradnika so zaprli, ker sta sleparila z hranilnimi knjižicami. Skupno so bili ljudje oškodovani zaradi teh poneverb za 1 milijon dinarjev.

Zaradi poneverbe 35.000 Din je bil na 2 leti robije in na izgubo vseh državljanskih pravic obsojen subotički odvetnik dr. Andrija Biro.

Sodišče v Podgorici v Črni gori je izreklo te dni prvo smrtno obsodbo po osvobojenju. Kriminaliteta je še vedno v Črni gori najmanjša v vsej državi.

Zagrebška pivovarna je imela letos 20 milijonov čistega dobička.

Naše državljane, ki so živeli že desetletja v Avstriji in si tam priborili razne pravice, so začele avstrijske oblasti izganjati.

Abesinski vojni ujetnik, ki je zbežal iz Trsta, je te dni prišel v Maribor. Z vojaško eskorto so ga odvedli v Beograd.

Eno uro pred pogrebom je skočil iz rakve 77 l. Radič, doma iz neke vasi blizu Petrovgrada. Bil je le v globoki nezavesti, ljudje pa so mislili, da je že mrtev.

DRUGOD

Božična drevesca je prepovedala italijanska fašistična stranka, ker da je navada božičnih drevesc čisto neitalijanska.

Draginja v Italiji silno raste. Cena jajc in sadja se je več kot podvojila.

35.000 tonsko bojno ladjo je začela graditi Francija.

Na grški ladji „Ismini“ je eksplodirala velika količina bencina.

V Palestino se je v mesecih oktober in november vselilo okoli 10.000 Židov, večinoma iz Nemčije.

Uporaba čaja je v nemških bolnišnicah prepovedano. Mesto čaja se bo kuhala neka nemška rastlina.

Vsem oficirjem in vojakom, ki služijo v Afriki, je italijanska vlada povišala plače.

V Rusiji bodo zgradili najvišjo zgradbo na svetu. Imenovala se bo „Hiša sovjetov“ in bo merila v višino 470 m.

Ruski letalec Kokinaki se je dvignil z letalom 14 575 m visoko in s tem dosegel nov višinski rekord.

Angleška vlada je pripravila načrt, po katerem bodo vsi prebivalci oskrbljeni z plinskimi maskami. Oblasti bodo imele na razpolago 30 milijonov plinskih mask ter 3 milijone nepropustnih omarič za otroke.

Neki deček je v nekem diamantnem rudniku pri Boa Visti v Braziliji našel najlepši bel diamant, kar so jih odkrili v zadnjih letih v tej deželi. Demant je vreden poldrug milijon dinarjev.

Na polotoku Koli v Rusiji je sneženi plaz zasul dve hiši. 85 oseb se je zadušilo v snegu.

Stotisoč krav bodo zaklali na Holandskem, da zmanjšajo v svoji deželi produkcijo mleka in mlečnih izdelkov.

Vsako je lahko konstafiral, da je danes mnogo več šahistov kot nekdanj. In to zanimanje za šah raste od dneva do dneva tudi v Prekmurju: v M. Soboti in D. Lendavi se snujeta šahovska kluba, v G. Lendavi, Rogoševcih in drugih prekmurskih vaseh prirejajo turnirje in vse to le dokumentira, da Prekmurci tudi v šahu nočemo zaostati za svetom.

Marsikdo si je že nadel vprašanje, kaj je šah? Če rečemo, da je šah igra, še nismo zadeli njegovega bistva; šah je več kot navadna igra, šah je umetnost. Pa samo umetnost tudi ni, saj vemo, da najodličnejši šahovski strokovnjaki često na dolgo in široko razpravljajo in tuhtajo, da-li je kaka

otvoritev korektna ali ne. In to že ni zgolj umetnost, tu ima tudi znanost svoje roke vmes, znanost, ki se razlikuje od fizike ali kemije le v tem, da ne nudi praktičnih koristi. Šahovska znanost je razdelila ves svoj material v otvoritve, središnice in končnice in vse to so nazvali šahisti za šahovsko teorijo.

Na vprašanje, ali je za šahista teorija sploh potrebna, je lahko odgovor le pozitiven. Vsak umetnik mora več ali manj poznati teorijo svoje umetnosti in tudi šahist ne sme zaostati za njim. Saj je nemogoče, da bi našli potezo — često edino pravilno — katero so našli najboljši šahisti šele po dolgih razpravah. Znanje teorije je potrebno za vsakega šahista, ki se hoče povzpeti nad povprečen kavarniški nivo. To je potrebno bolj iz defenzivnih kot pa iz ofenzivnih razlogov: teorijo moramo poznati v glavnem radi tega, da lahko paraliziramo teoretično znanje svojega nasprotnika in šele kot postranski uspeh se bo pokazalo naše teoretično znanje v zmagah proti slabim poznavalcem teorije.

Osnovne pojme o šahovski teoriji bomo najlažje pridobili iz kakega sistema. Odlična knjiga v slovenskem jeziku je dr. Vidmarjev „Šah“. Sicer je knjiga obširna in naučiti se vse otvoritve bi bilo nemogoče pa tudi nepotrebno. Pomagamo si pač tako, da si izberemo varijante, kjer nasprotnik ne bo imel izbire nad številnimi dobrimi, nam neznanimi, nadaljevanji. Kot beli bi imeli lažje stališče, tu se seznanimo z otvoritvijo pred damskim kmetom, na katero bo imel črni le malo število dobrih potez in vse varijacije te otvoritve si bomo lahko v najkrajšem času prisvojili. S črnimi figurami bomo imeli težje stališče. Tu ima inicijativo nasprotnik; če začne z damskim kmetom, so nam najboljše poteze znane, saj smo se jih že navadili kot beli; če bi pa začel s kraljevim kmetom, bomo odgovorili s francosko obrambo (gl. dr. Vidmar: „Šah“), ki dovoli belemu le malo izbire med dobrimi nadaljevanji, seveda se moramo s to obrambo temeljito seznaniti.

Vse to velja pa le za resne partije, v navadnih partijah se ne smemo ustrašiti neznanih varijant, temveč baš z iskanjem zapletenih pozicij bomo pridobili največ rutine. Nc.

V šoli kuharske umetnosti.

Z vsako umetnostjo je težko, a s kuharsko morda najtežje: cele dneve študiranja in pripravljanja, iskanja in stroškov, potem ves dopoldan ob vročem štedilniku, da kuharici sami preide že kar ves apetit — zato, da preljudi gost enkrat pošteno obeduje . . . In končno na vse strani: hvala lepa in z Bogom . . . — Saj pravim, s kuharsko umetnostjo je križ, kajti za njo je treba poleg umetniške intuicije in spretnosti še pravega pravca tega študija. — Koliko srčkano kodrastih glav se sklanja zaskrbljenih

nad debele kuharske bukve in koliko mladih in bodočih gospodinj je ponosnih, da so absolvirale kuharski tečaj! — Tudi v Murški Soboti je bilo sedaj več takih tečajev: poleg dnevnega sta bila še dva večerna: eden za gospe in eden za gospodične, tako so želele in tako je bilo; zakaj je moralo tako biti, niso povedale. Da gospodične niso bile milostjive, je videti že iz tega, ker so milostno povabile takrat brezposelnega pisarja h svojemu zaključnemu večeru. Naj mu torej ne zamerijo, če o tem kako zapiše, kajti že od frančiškana Vodnika, ki je sam napisal in izdal kuharske bukve, naprej se pismouki kaj radi tudi pri pisalni mizi in ne samo pri pogrneni mizi zanimajo za kuharsko umetnost.

Da kar naravnost podam statistiko: ves čas je obiskovalo ta tečaj 17 gospodičen, vedno enako, kajti nič se niso skregale. Navzlic temu zelo velikemu številu sodelujočih je vedela vsaka tako točno svojo iztočnico, da ni bila nobena jed pokvarjena, vsaj kolikor je mogel „gledalec“ ugotoviti, kajti gledalec bi ne priznal rad, da se je dal z opulentno večerjo in sladkim vabilom pravzaprav podkupiti za slučaj, če bi kaka jed ne bila po receptu. S posebnim veseljem more naknadno ugotoviti, da je bilo podkupovanje čisto nepotrebno od začetka ribe in fazane tja do konca torte in sladkega peciva . . . Razigrano — živahna šola je kipela življenja in ljubeznivosti, prijaznosti in vljudnosti na vse strani, tako da je bilo resnično poslavljanje od priljubljenih večerov. Ker pa je bil ravno zaključni večer, se je pojavila na mizi sredi ljubeznivih gospodičen — korbca. Res, da so gledali iz korbce pisani nagelni, a korbca je vendarle bila. Poleg nagelnov pa sta bila še dva zavitka za obe voditeljici tečaja. Ker je bila radovednost publike, to pa je bil povabljeni gledalec sam, prevelika, je razvil omot in prikazali sta se dve srčkano lepi budilki. Človeku pač pride hudobija najprej na misel, za to je „gledalec“ mislil, da sta voditeljici kedaj pa kedaj zamudili kako minuto. Razlago so preokrenile vljudne šolarke, češ „ura“ naj voditeljici spominja na prijetne „ure“ tega tečaja. Bilo kakor bilo, uri sta lepi in spomin je dragocen . . .

Večer se je zavlekel in pomislil je bilo na naslednji dan: pa kaj ne šine okrogli glavici na um: „Saj jutri ima naša Lize — god!“ — Sedaj bi morali videti mladi ženski svet, kako je planil kvišku — in šel god obhajati k Fafliku. Pa kmalu je dobra dobra vzgoja imperativno zahtevala slovo — in vesela družbica ljubeznivih šolaric kuhinjske umetnosti se je razletela po domovih. Povabljeni gost pa je bil za lep večer iz prekmurskega življenja bogatejši.

Vsem svojim odjemalcem, prijateljem in znancom veselo božične praznike ter srečno novo leto 1936. želi

DROGERIJA
„PRI BELEM KRIŽU“
Murska Sobota.

Ura že bije,
ta dan še daleč ni;
Marija rodila,
v štalci dete leži.

Pastirci že grejo,
lepo piskajo in pojo
k ti bethlehemski štalci
veselo gredo.

Oton Župančič:

Samo to noč...

Na mrzla gnezda,
na prazna,
ozri se zvezda
prijazna
vsaj eno noč.
Morda kje ptica tiha
še trepetaje diha
in luč ji vrne moč.
Morda je v nji še petja
za blaga razodetja
do nizkih koč:
Bog ve, kje duša plaka
in znamenja še čaka
samo to noč...

Brez Božiča...

Vojak na straži:

Dolgo neprijazno poslopje stoji na zasneženem polju: po steptani stezi okoli poslopja hodi vojak na straži. Dolge so ure zimske noči, dvakrat dolge so na božični večer. Misli pohite vojaku k svojcem, da trenutek pozabi, kaj je njegova naloga. Iz misli ga trgne škripanje zmrzlega snega pod koraki, bližajočemu se iz teme. „Stoj! Kdo je?“ zadoni v noč in puška se nameri na prihajajočega. Vse v redu. Službajoči častnik je na obhodu. „Bediš, paziš, brat? Važen posel vršiš. Vse je v brezskrbnem prazničnem razpoloženju, samo ti čuješ in prezebaš. Žrtev doprinašaš narodu, da lahko praznuje. Vri dečko si! Za to žrtvovano noč, boš odslej vsako lahko sam praznoval pod streho, na tvoje mesto pa stopijo drugi. Srečen Božič!“ Koraki se oddaljujejo, straža pa odslej z dvojno pozornostjo čuje nad zaupanim mu poslopjem, prežeta sladke zavesti, da je njeno na videz brezplodno postajanje v snegu potrebno za red in mir.

Na morju:

Teško sopiha parnik po valovih oceana. Na poveljniškem mostu stoji službajoči častnik in daje povelja v strojnico, kjer vlada večni pekel. Najmoštvu v skupni kabini praznuje, kurjačev posel je, da neprestano trpa kurivo v nenasito peč. Znoj mu orje bele srage po prsih in plečih, črnih od premogovega prahu, dokler trudnega na zamenja spočiti drug. S svetilnika na strmi skali gleda na razburkano morje čuvaj in skrbi, da ogromni svetilki ne poide gorivo. Svetloba, edini kašipot na brezbrežni vodni puščavi ne sme ugasniti, da najdejo ladje svojo pot v varni pristan. Temna in viharna je noč, morje se silovito peni in buta ob skale. Glej! Raketa z ladje, oznanjajoča pogibel SOS brni po ozračju. Na bregu pa že vleče rešilni čoln v morje vedno budno mo-

štvo. Čez par trenutkov že grebejo vesla v mišičastih rokah in rešitelji se z vsakim zamahom bližajo ponesrečencem. Po dolgih urah najhujših naporov je rešen zadnji brodolomec in reševalno moštvo zadovoljno povleče svoj čoln na kopno. Vsi mošje se ne menija, da so v teku svojega napornega dela ves čas gledali smrti v oči. Z otroškim veseljem se rokujejo z rešenci: Srečen praznik!

Na pošti:

Zaprta v ozki celici, s slušalkami na ušesih hiti gospodična v telefonski centrali, da pravočasno da zvezo vsakomur, kdorkoli si je zaželi. Od prečutih noči nekoliko blede obraz ji obliha svit žarnice nad glavo, kadar za hip prestane z delom, se morda spomni tovarišic, ki praznujejo, vendar ji neusmiljeni zvonec ne dovoli dosti oddiha. Ko preneha glavni naval, je treba enake pozornosti, kajti število službujočih je omejeno, noč pa polna

dogodkov. V sosednih prostorih sede pri brzojavnih aparatih uradniki in sprejemajo ter oddajajo nujne vesti. Tudi zanje ni praznika, kakor ga ni za elektrarno, plinarno in vodovod. Vse te naprave poslušajo noč in dan, v petek in svetek.

Požarnik:

V ozki sobi sedi požarnik. Ni prijetna služba na sam svetli večer. Toda izogniti se je ne moreš. „Kako neki je pogledal Janezek konjička? Stegnil je okrogle, kakor z nitjo prevzane ročice. Ata plinesel...“ Trrr... zadoni v nežno razmišljanje alarmni zvonec. Roka požarne straže se sama

proži za slušalko: Božično drevesce se je vnelo, plamen ga je v hipu obliznil, preskočil na zaveso... Glavni trg št. 12, drugo nadstropje. Komaj je povedal naslov v pritličje, že začuje znani šum voza in visoki glas troblje že zamira v daljavi po praznih ulicah. Vse opozarjanje nič ne pomaga, nesreča tudi pri največji previdnosti nikoli ne počiva. „Kaj, ko bi se pri nas pripetilo kaj takega,“ misli požarnik. „V pol minute smo tam, nič hudega bi ne bilo. Ej, pa je res dobro, da mi čujemo in da smo vedno nared.“

Stražnik:

V velikem mestu stoji na križpotju mož, ki z vedno se ponavljajočimi gibi uravnava trušč prometne reke po trdih cestah. Vse hiti domov, v to pestro in prijetno domačnost, samo on se ne sme ganiti s svojega prostora, dokler ne poneha naval vozov in pešcev. V mrazu in snegu vrši svoj posel, zavedajoč se globokega smisla svoje dolžnosti. On je čuvar reda, njegov praznik in počitek nastopi šele, kadar je vse drugo mirno

menjavajo, da oni, ki so že odpraznovali, omogočijo drugim tovarišem vsaj par ur v krogu ljubljenih svojcev. Te možnosti pa nima posadka brzovlaka, ki skozi noč sopiha od postaje do postaje, povsod odlagajo množice, ki hite domov. Strojvodja, kurjač, vlakovodja in ostalo osebje vlaka pa se morda z vsakim kilometrom oddaljujejo od svojega doma: zanje ni božičnega večera, trda, naporna in opasna je njih služba. Še v misel ne smejo vzeti praznika, ako nočejo, da pride do nesreče.

OTROKOM

Iz Utlvne zbirke:

Božična legendica

Kam pa vodi zlata cesta,
ki se preko neba pne,
v kakšna nepozna mesta
se po tisti cesti gre?

„Tista cesta, dete moje,
vodi v mesto Betlehem;
a kako, da je vsa zlata,
ti legendico povem:

Tisti čaš, ko v revnem hlevcu
se rodil je božji Sin,
šli so k njemu trije kralji
z daljnih, daljnih pokrajin.

S sabo nesli so darove,
da bi mu prinesli srečo,
pa so nesli še cekinov
polno, polno vrečo.

Toda Bog tako je hotel:
vreča se je razvezala,
a vsebina iz nje je
vsa čez cesto iztrkljala.

Vsak cekinček — zlata zvezda —
zdaj na nebu se blesti
in oznanja: trije kralji
tudi k Jezuzčku so šli.“

Modri kralj

Kralj Devete dežele se je postaral. Misliti je moral na naslednika. Imel je dva sina. Oba bi bila rada prevzela kraljevstvo in zdaj eden, zdaj drugi sta moledovala očeta za žezlo. Kralj seveda ni mogel ustreči obema. Sklenil je, da bo izročil žezlo tistemu, ki bo za to odgovorno mesto bolj sposoben. Zato se je natihem odločil, da bo oba sinova strogo opazoval.

Nekoč sta šla kraljeviča v vinograd. Z njima je bil ves kraljev dvor. Hodili so od trsa do trsa, se zabavali in prepevali. Obiskali so razne zidanice.

Dočim je mlajši kraljevič zmereno poskušal zlato vinčece, se je starejši tako napil, da so ga morali služabniki nesti nezavestnega domov. Oče je to izvedel in drugo jutro ga je poklical k sebi. Vprašal je strogo:

„Sin, zakaj si se tako izpozabil, da si se opil do nezavesti?“

„Oprosti, oče moj“, je jecjal kraljevič. „Veš, pokušali smo vsakovrstna vina, ki so bila drugo boljše od drugega. In kar nisem se mogel obvladati. Oprosti mi to, prosim te!“

„Tako torej,“ je zagrmel kralj. „Ti, ki nisi sam sebe ne obvladaš, hočeš vladati državo, ki ima milijone ljudi...? Pojdi!“

In kralj je izročil kraljevstvo mlajšemu sinu.

in varno spravljeno. Iz brezdušne reke se od časa do časa utrga pozoren posameznik, skloni se s svojega vozila in zašepče: Srečen Božič. Mnogo jih tudi zaustavi za trenutek in položi ob noge zaposlenemu možu majhen sveženj, določen za njegovo deco. Počasi se nabere cel kup takih daril, ki jih je prometni stražnik enako vesel, kakor prijaznih voščil. Toplo mu je pri srcu in z radostjo občuti, kako ga je praznik zblížal z vso to množico, ki sicer teče mimo ne meneč se zanj.

Pri prometu:

Še dolgo v noč zvončklija po ulicah cestna železnica, kajti promet tudi na ta dan ne sme počivati. Nameščenci pa se iz-

Olimpijske igre v Berlinu.

(Smučarske tekme)

Po vsem svetu vlada ogromno zanimanje za olimpijske smučarske tekme, saj je ta, pred leti le malo poznana sportna panoga, zavzela v kratkem času ogromne dimenzije in danes šteje izmed vseh sportnih panog brez dvoma največ pristašev.

Na olimpijskem programu so vse discipline: teki, skoki in alpska kombinacija.

Vse smučarske potrebščine dobite pri NEMEC J.

Tek je najstarejša smučarska disciplina in so ga tudi nazvali, skupno s skakanjem, za klasično smučsko disciplino. V Garmisch-Partenkirchnu bodo tekmovali zastopniki preko 25 držav na 18 in na 50 km ter v štafetnem teku 4x10 km. Teki zahtevajo izmed vseh zimskosportnih panog največ vztrajnosti in vsestranosti, saj mora tekmovalec, vsled sorazmerne razdelitve proge — start in cilj sta na isti točki — brezhibno obvladati spust, vzpon in tek po ravnem. V smučskih tekih, po številu tekmovalcev v Garmischu, prekašajo vse prejšnje zimske olimpijade, pa tudi borba bo ogorčena, saj imajo visoki favoriti Skandinavci toliko odličnih tekmovalcev, da je postavljanje vsake prognoze nemogoče in gotovo je le to, da bo moral novi svetovni prvak, najsi bo to Norvežan, Šved ali Finec, dragoceno zmago krvavo zaslužiti. Naši tekmovalci sicer severnjakom ne bodo nevarni, toda prav gotovo se bodo junaško borili in končali, zlasti na 50 km, med najboljšimi srednjeevropci. (Dalje).

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Trgovine v nedeljo pred Božičem in Novim letom.

V nedeljo pred božičem t. j. 22. decembra in v nedeljo pred novim letom, t. j. 29. decembra t. l. lahko ostanejo trgovski obrati po potrebi tudi ves dan odprti, ker morajo biti na Božič in novo leto ves dan zaprti.

Na gornje opozarjamo vse p. n. trgovce iz celega sreza.

Uprava Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Predložitev davčnih prijav.

Davčni oddelek finančnega ministrstva je odredil vsem davčnim upravam, naj s splošnim javnim pozivom povabijo davčne obvezance pridobitne, posebne davčne doklade, davka na poslovni promet, samskega davka in luksuznega davka, naj predložijo med 1. in 31. januarjem 1936 svoje davčne prijave za leto 1936.

Davčne uprave so bile pri tej priliki opozorjene na določbe § 21. Zakona o proračunskih dvanajstih za leto 1935/36., o uvedbi posebne davčne doklade na pridobitno. Davčni zavezanci morajo to posebno davčno doklado prijaviti v davčni prijavi za pridobitno, v posebej za to določenih rubrikah za rubrikami, v katerih navedejo čisti dohodek davčne prijave. Davčni obvezanec mora v posebni rubriki navesti svoj celokupni brutto promet pred davčnega poslovnega leta (to se pravi ves promet, nele s potrošniki, temveč tudi ostali promet

doma in s tujino, in sicer tako promet samega podjetja, kakor tudi promet vseh njegovih podružnic). Dalje, ločeno v posebni rubriki ostali promet s tujino, ki se od gornjega prometa odbije in na koncu ostali brutto promet, ki je podvržen plačilu posebne davčne doklade po čl. 59/2 zakona.

Če ima podjetje podružnico na področju več davčnih uprav, odmeri posebno davčno doklado davčni odbor, ki je pristojen za odmero pridobitine za glavno trgovino (centralo).

Važno je dalje, da je treba kazen po čl. 137 zakona za predložitev davčne prijave izračunati tako za osnovni davek, kakor za posebno davčno doklado, če ji je davčni zavezanec podvržen.

Čim prejmejo davčne uprave od občin vse davčne prijave, predložene v rednem, kakor tudi izrednem roku 15 dni, zberejo vse prijave s tistimi vred, ki so jih prejele neposredno in sestavijo za vsako občino seznam davčnih zavezancev, ki niso predložili davčne prijave. Na podlagi tega seznama pozove davčna uprava z individualnimi pozivi, te davčne obvezance, naj predložijo svoje davčne prijave od 20. do 28. februarja. S sestavljanjem davčnih predlogov, seznamov in razporedov po sklepih davčnih oddelkov, naj v manjših upravah končajo do 10. aprila, v večjih pa najkasneje do 10. maja 1936, tako, da se bodo mogle vršiti seje davčnih odborov v prvem primeru od 1. maja dalje, pri drugih pa najkasneje 1. junija 1936. Davčni oddelek finančnega ministrstva je opozoril davčne uprave zlasti na to, naj z največjo skrbnostjo zberejo potrebne podatke za sestavo davčnih predlogov. Posebno pozornost je treba posvetiti tudi popisu davčnih obvezancev po čl. 110. zakona. Pri sestavi predlogov je treba paziti na to, da se brezpogojno ohrani sorazmerje med posameznimi davčnimi obvezanci in da bo vsak obdavčen za čisti dohodek, oziroma promet, ki ga je dejansko dosegel. Zgoditi se pa ne sme, da bi bili slabejši nesorazmerno visoko obdavčeni, močnejši davčni obvezanci pa nesorazmerno nizko. Prav tako naj se ne pripeti, da bi se visoka davčna osnova določila za davčne obvezance, ki jih ni več, samo zato, da bi na ta način povišali skupno davčno osnovo in s tem izkazali umišljen uspeh davčne odmere.

25 letnica trgovske zbornice v Beogradu.

V nedeljo, 8. decembra t. l. je proslavila Trgovinska zbornica v Beogradu svojo 25 letnico obstoja. Jubilej zbornice je bil praznični dan za ves beograjski gospodarski svet, h proslavi tega jubileja pa so prihiteli tudi zastopniki našega gospodarstva iz vseh krajev države. Za ljubljansko Zbornico za TOI se je udeležil slavnosti njen predsednik g. Ivan Jelačič.

Narodna banka bo odkupila italjanske terjatve izvoznikov.

Na predlog narodne banke je finančni minister odredil delno likvi-

dacijo terjatev naših izvoznikov v Italiji. Uvozniki bodo še nadalje plačevali dolgove za uvoženo blago iz Italije na zbiralni račun Narodne banke po tečaju 355.40 Din za 100 lir. Da pa se olajša položaj izvoznikov, bo začela Narodna banka odkupovati vse izvozniške terjatve v višini do 100.000 italjanskih lir, ki so bile vplačane v kliringu pred 18. novembrom. Za terjatve, ki presegajo ta znesek in za one terjatve, ki bodo vplačane po 18. novembru, se bo naknadno uredila likvidacija.

Naše trgovinsko ministrstvo

je izdalo posebne ukrepe za olajšanje izvoza živine v Egipt, Malto in Palestino. Interesenti naj se obrnejo za informacije na Urad za kontrolo izvoza živine v Beogradu, Ratnički dom.

Proračun zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani odobren.

„Službeni list“ z dne 11. decembra objavlja razglas Kr. banske uprave Dravske banovine, da je ban odobril proračun Zbornice za TOI v Ljubljani za poslovno leto 1936. s preliminarnimi dohodki Din 3.316.000.- ter izdatki v znesku Din 3.293.372.-, torej z Din 22.628 proračunskimi blagajniškimi rezervami. Nadalje je ban odobril, da se v kritje zborničnih potrebščin odmerja in pobira 8% doklada od osnovnega davka in dohodek od podjetij, obratov in poklicev, kakor tudi od osnovnega davka na dobiček podjetij, zavezanih javnemu polaganju računov in od minimalnega davka 2%, ki ga morajo po čl. 86. odstavku 2. zakona o neposrednih davkih plačevati podjetja, zavezana javnemu polaganju računov. Predpisane doklade za zbornico za TOI so zbornični volilni upravičenci zavezani plačevati v istih rokih, kakor davke, ki so podstava za predpis.

Združba trgovcev v M. Soboti priredi uradni dan

v nedeljo, dne 29. decembra 1935 ob 8 uri zjutra v Petrovcih v prostorih gostilne g. Mikola Franca, nadalje ob 11. uri predpoldne istega dne v Gornji Lendavi v prostorih gostilne g. Maršika, ter popoldne ob 2. uri pri Sv. Juriju obč. Rogaševci v prostorih gostilne g. Koblencerja.

Ob tej priliki bo predavanje o pravilni sestavi davčnih napovedi, katere se morajo vložiti, kakor smo že poročali, od 1. do 31. januarja 1936. Na to se opozarjajo že v naprej vsi trgovci iz tamošnjih okolišev.

KMETIJSTVO

Popek pri živini — nega.

Pri novorojeni živini, pa bodisi pri teletih ali žrebetih ali drugih četveronožcih, tvori ravno na sveže vtrgani popek lepo priliko, da se nežni še neutrjeni novorojenčki okužijo z bolezenskimi klicami, ki so lahko za nje pogubni.

Pogubno je, da se nalezejo mladiči ravno preko sveže rane na popku

različnih težkih bolezni, kakor hromota telet, žrebet in drugih četveronožcev, griže, vnetje in gnojenje popka i. t. d.

Najbolj nevarna in najbolj razširjena od teh otroških bolezni pri naši domači živini je hromota. Znaki te bolezni so na kratko sledeči: Drugi ali tretji teden po rojstvu, ali pa že poprej, pozneje redko kedaj, začne otekati popek, ki je jako boleč in se navadno zgnoji. Največkrat pa zunaj na popku ni poznati nikakih bolezenskih znakov. Nastanejo pa gnojenja na jetrah in drugje v notranjosti telesa. Najbolj tipičen zunanji znak so največkrat otekla kolena. Te otekline so tako boleče, da se novorojenček komaj giblje. Bolnik kar leži. Vsi znaki kažejo, da ima hudo vročico. V par dneh mladič pogine. Pri odpornejših mladičih, posebno takih, kjer nastopi bolezen v poznejših tednih, se lahko zavleče ta bolezen na več mesecev. Pa, če bi se tudi oboleli mladiči rešili življenja, zaostane v rasti tako, da se ga ne izplača dalje držati. Meso obolelih pa se ne sme rabiti za človeško hrano, ker je lahko nevarno za zdravje.

Zdravljenje te bolezni z navadnimi sredstvi je brezuspešno, s specifičnimi zdravili pa je danes predrago in nerentabilno in k temu še nesigurno.

Isto je z grižo.

Kot rečeno je zdravljenje teh bolezni zelo drago in dostikrat brezuspešno. Mogoče pa je obvarovati mladino teh bolezni, s čemur si obvarujemo velikih izgub pri našem gospodarstvu.

Glavno sredstvo v boju proti tem boleznim je pravilna nega popka.

Praviloma se popkovina pri kotenju sama vtrga (mesojede jo morajo prigrizniti). Če se popkovina sama ne vtrga, jo je pač treba odrezati. Paziti je pa treba posebno pri slabih teletih, da se jo prezgodaj ne odreže. Popkovino primi s čisto in dokler čutiš s prsti pulziranje (dotok krvi od matere na mladiča) počakaj, da mladiča ne oškoduješ za precejšnjo množino krvi in še le potem odreži ali odtečaj popkovino par prstov pod trebuhom. Ravno ta rana, ki nastane pri preteganju popkovine, je najbolj nevarna za infekcijo.

To pa preprečimo na sledeči način: Če treba popkovino s silo pretrgati ali prerezati, se mora iz ostanka popka iztisniti zaostalo kri (popek masirati), še le potem se ga razkuži in zreže. Razkuži se ga tako, da se ga namoči v jodovo tinkturo. Mesto jodove tinkture se lako rabi tudi lizol, kreolin, sublimat ali tekoča smola. S tem se mora mazati popek dnevno, dokler se ne posuši.

Tukaj pa je ponekod navada, da se namaže novorojenčku popek s kravjekom (kravjim blatom) da bi ga krava po popku ne lizala. To je nekako tako, kot da bi s petrolejom gasil ogenj. S kravjekom se bolezenske kili naravnost in kakor namenoma prenaša na odprto rano.

Če je popek že namazan z jodovo tinkturo ali s kakim drugim sredstvom, mu lizanje več ne škoduje.

Vesele božične praznike ter srečno in blagoslovljeno novo leto žele
vsem svojim odjemalcem članom in prijateljem naslednje tvrdke:

<p>HAHN IZIDOR trgovina s papirjem in šolskimi potrebščinami</p> <p>PREKMURSKA TISKARNA Murska Sobota.</p>	<p><i>Josip Benko</i> narodni poslanec</p> <p>Murska Sobota.</p>	<p>FAPLIK ALOJZ hotelir in kavarnar „Krona“ Murska Sobota.</p>	<p>CÖR ANA trgovina z usnjem Murska Sobota.</p>
<p>HIRSCHL FERID ravnatelj Kreditne banke d. d. Murska Sobota.</p>		<p>KUHAR ŠTEFAN mlinar Puconci.</p>	<p>BANFI JOSIP gostilničar Murska Sobota.</p>
<p>VELETRGOVINA ASCHER B. IN SIN MURSKA SOBOTA.</p>		<p>OBČINSKA HRANILNICA MURSKA SOBOTA.</p>	
<p>Tovarna mesnih izdelkov in hladilnica</p> <p>Jos. Benko, Murska Sobota.</p>		<p>Cvetič Janez tvornica perila in trgovina z mešanim blagom</p> <p>Murska Sobota.</p>	
<p>ČAČINOVIČ EMERIK gostilničar Rakičan.</p>	<p>Brata Šiftar in Hahn trgovina na veliko in malo Murska Sobota.</p>	<p>SOČIČ FRANC kavarnar Murska Sobota.</p>	<p>BRUMEN JOŠKO Podružnica „Peko“ čevljev in „Soko“ obleke Murska Sobota.</p>
<p>KMEČKA POSOJILNICA Murska Sobota.</p>		<p>KEMÉNY MARKO „Brezalkoholna restavracija“ in mesnica MURSKA SOBOTA.</p>	
<p>BENKO ŠTEFAN krojač Murska Sobota.</p>	<p>NOVAK SIDONIJA slaščičarna Murska Sobota.</p>	<p>BRATA BRUMEN trgovina z mešanim blagom Murska Sobota.</p>	<p>VUKAN GÉZA mesar Murska Sobota.</p>
<p>BENKIČ JANEZ gostilničar Murska Sobota.</p>	<p>ŠIFTAR LUDVIK tvornica perila Murska Sobota.</p>		<p>HEIMER EUGEN in ARNOLD železnina in trgovina z mešanim blagom Murska Sobota.</p>
<p>TIVAR ODJELÁ poslovodja Preiss Adolf Murska Sobota.</p>			<p>ČERNJAVIČ ALEKSANDER Kolodvorska restavracija Murska Sobota.</p>
<p>TON-KINO DITTRICH Murska Sobota.</p>			<p>KUKEL KAROL krojač Murska Sobota.</p>
<p>TON-KINO DITTRICH Murska Sobota.</p>		<p>ŠTIVAN ERNEST TEHNIČNA TRGOVINA Murska Sobota.</p>	

Sestrici in Bratcu

39.-

24600-00 Din. 39.-
št. 23-26 Din. 40.-
Drab kombinirani z javnim boksom

39.-

28731-635 Din. 39.-
Oblečke snežke to-
plo podložene št. 27-29
Din. 45-51. 30-34 Din. 49.

59.-

95991-693 Din. 59.-
št. 26-29 Din. 69.- št.
30-34 Din. 79.- Otroški
skorinjčki za dež,
blato in sneg.

Bata

Mestna hranilnica v Ljutomeru ima na prodaj po nizkih cenah

manjša in večja posestva.

Kupnina se plača v gotovini, odnosno se tudi lahko prevzamejo terjatve gorjenje hranilnice, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Blagajno, novo Werthelm, enokrakno s tresorom ter pult z brušenimi steklenimi ploščami ugodno prodamo. Naslov v upravi lista.

Vinsko posodo

skupno okrog 300 hl raznih velikosti ugodno prodamo. Naslov v upravi lista.

Vsem prijateljem žell vesele božične praznike in srečno novo leto 1936.

S. K. MURA

ŽEVJARJI,

KROJAŽI

in ŽIVILJE POZOR!

REDKA PRILIKA

Nekoliko komadov živalnih strojev levoročnih, flach in krojaških po izredno nizki ceni prodam. Zahtevajte takoj ponudbo, da ne bo prepozno!

Dospele so vse smučarske potrebščine.

Oglejte si zalogo. Cene zelo nizke.

RADIO APARATI PHILIPS IN HORNYPHON
po najnižji ceni na 18 mes. odplačilo.

V Vašem interesu je, da zahtevate čimprej ponudbo.

ŠTIVAN ERNEST Trgovina radio-aparaterov in tehničnih predmetov
MURSKA SOBOTA

Kdor hoče biti zadovoljen in dobro razpoložen,
KUPUJE ORION APARATE
v prvi prekmurski strokovni radiodelavnici
NEMEC JANEZ, MURSKA SOBOTA

Najboljši BATERIJSKI aparati. Prvovrstni holandski SIERA aparati.
Moderniziranje aparatov. - Polnenje akumulatorjev.

OLYMPIA PISALNI STROJI
ZIMSKOSPRTNE POTREBŠČINE

Vsem svojim odjemalcem, prijateljem in znancem želimo
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE ter SREČNO NOVO LETO.

Opr. št. J. 438/35.

Dražbeni oklic

Dne 17. januarja 1936 ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiše, vrta, njiv, gozdov.

Zemljiška knjiga Domanjševci 1/8 vl. št. 34, 87, 322, 341; 15/48 vl. št. 37, 124, 305, 318; 7/12 vl. št. 39; 1/12 vl. št. 136; 5/16 vl. št. 303; ned. del. vl. št. 288.

Cenilna vrednost: 91.330 Din. 70 p.

Vrednost pritiklin: 1020 Din.

Najmanjši ponudek: 60 888 Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku, pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljaviti glede nepremičnin v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Srešno sodišče v Murški Soboti, odd. IV. 3/12 1935.

PRODAM

veliko peč sistem

„MEIDINGER“

primerna za dvorane in

šolske sobe. Informacije

pri G. DITTRICH

Murska Sobota.

GOSPODARSTVO

Valilna jajca rjave štajerske kokoši naročite do 15. januarja pri selekcijskem društvu. Jajca bodo sedaj po 75 para. Akcija za vpeljavo rjave štajerske kokoši bi se morala intenzivno forsirati med narodom, da bi se čimprej dosegla enotnost pri naših kokoših. Če bo imel celi srez enake kokoši, bo tudi prodajna možnost, posebno izvoz večji in cene boljše, ker bo kupec že pri ponudbi siguren, kakšno kvaliteto dobi.

Precepljanje kostanjev. Krbanska uprava namerava tudi v prihodnjem letu podpirati v okvirju proračunske možnosti precepljanje kostanjev s cepiči žlahtnih, debelo plodnih sort. V ta namen bo preskrbela cepiče, pa tudi seme za kostanjeve drevesnice, da s temi drevesci omogoči zasaditev zemljišč, kjer bi kostanj donal večje koristi, kot kaka druga kultura. Reflektanti za kostanjevo seme in za cepiče žlahtnih, debelo plodnih sort, se naj prijavijo na občini, prijavijo pa se naj tudi posestniki, ki že imajo žlahtne debelo plodne kostanje, da bi se pozneje od njih dobavljalo cepiče in seme.

Gnojne sesalke. Nabavo teh bo tudi sedaj subvencionirala banska uprava. Tiskovine za prošnje in navodila dobite pri pristojnih občinah in selekcijskih društvih.

Prijave za gradbo silosev v prihodnjem letu morajo biti predložene sresk. načelstvu do 31. decembra. Tiskovine dobite na občini.

Organizirana bo zopet skupna nabava cementa, s čemur bo se ta primerno pocenil. Prijave za cement pa sprejema sreski kmet. odbor.

PRODAJO SE

travniške parcele z novim dohodom na Radgonsko cesto, kjer se nahaja oglasna tabla.

Podatke dobite v pisarni Koder Frana, odvetnika v Murški Soboti.